

Brief aan de leden
T.a.v. het college en de raad

Datum
25 juli 2018
Ons kenmerk
TIS/U201800620
Lbr. 18/044
Telefoon
070 373 83 93
Bijlage(n)
3

Onderwerp
Aanpassing Model Archiefverordening 2017

Samenvatting

De model Archiefverordening 2017 is aangepast naar aanleiding van suggesties die zijn ontvangen van gemeenten, het Landelijk Overleg van Provinciale Archiefinspecteurs (LOPAI) en de Brancheorganisatie Archiefinstellingen Nederland (BRAIN). De aanpassingen hebben betrekking op het verduidelijken van het arrangement voor het toezicht op de niet naar de archiefbewaarplaats overgebrachte archiefbescheiden in gevallen waarbij geen archivaris is benoemd en de opname van particuliere archieven in de archiefbewaarplaats. Daarnaast is de Model Archiefverordening 2017 geactualiseerd in verband met het afsluiten van het toezichtdomein op Waarstaatjegemeente.nl.

Aan de leden**Datum**

25 juli 2018

Ons kenmerk

TIS/U201800620

Lbr. 18/044

Telefoon

070 373 83 93

Bijlage(n)

3

Onderwerp

Aanpassing Model Archiefverordening 2017

Geacht college en gemeenteraad,

De Archiefwet 1995 (hierna: Archiefwet) regelt de wijze waarop archiefbescheiden dienen te worden beheerd. Volgens artikel 30 van de Archiefwet zijn gemeenten verplicht een verordening over het archiefbeheer vast te stellen. Bij brief van 8 mei 2017 (ECIB/U201700314) hebben wij u de model Archiefverordening 2017 en aanhangende modelbesluiten aangeboden, die in samenspraak met een werkgroep bestaande uit deskundigen van gemeenten en van provincies waren ontwikkeld. De model Archiefverordening hebben wij thans aangepast naar aanleiding van suggesties die zijn ontvangen van gemeenten, het Landelijk Overleg van Provinciale Archiefinspecteurs (LOPAI) en de Brancheorganisatie Archiefinstellingen Nederland (BRAIN). Deze suggesties hadden met name betrekking op het verduidelijken van het arrangement voor het toezicht op de niet naar de archiefbewaarplaats overgebrachte archiefbescheiden in gevallen waarbij geen archivaris is benoemd en de opname van particuliere archieven in de archiefbewaarplaats.

Daarnaast is de Model Archiefverordening 2017 geactualiseerd in verband met het afsluiten van het toezichtdomein op Waarstaatjegemeente.nl. U bent op 20 december 2017 over dit besluit geïnformeerd. De redenen hiervoor zijn dat het systeem (de software) niet meer voldoet aan de huidige eisen, het gebruik van dit onderdeel van Waarstaatjegemeente.nl ver achterblijft bij de verwachtingen en anders heeft uitgepakt dan oorspronkelijk was beoogd. Het artikel dat betrekking had op beschikbaarstelling van gegevens voor verantwoording, toezicht en publicatie is tegen deze achtergrond uit de Model Archiefverordening 2017 geschrapt.

Hierbij treft u de aangepaste Model Archiefverordening 2017 aan. Een aantal bepalingen is als 'facultatief' aangemerkt; deze bepalingen zijn te herkennen aan de cursieve tekst.

Artikel 2 is aangevuld met een facultatief eerste lid waarin de gemeentesecretaris als toezichthouder aangewezen wordt. Dit lid kan worden overgenomen als B&W geen gediplomeerde gemeentearchivaris willen benoemen. Overigens is het niet de bedoeling dat de secretaris zelf het verslag over het toezicht opstelt. Overeenkomstig het advies in de [Handreiking voor verantwoording van de Archiefwet 1995 volgens Kritische Prestatie Indicatoren \(KPI's\)](#) (april 2013), die wij samen met het LOPAI hebben opgesteld, is het aan de secretaris om een toezichtverslag in te kopen bij een deskundige, bij voorkeur een (gediplomeerde) archivaris, de auditdienst of een commercieel bedrijf, of zich te laten bijstaan bij het opstellen van het verslag door bijvoorbeeld een functionaris kwaliteitsbeleid. Daarbij merken wij voor wat betreft het derde lid op dat de gemeentesecretaris uitsluitend advies kan uitbrengen aan burgemeester en wethouders.

Gemeenten die wel beschikken over een gediplomeerde gemeentearchivaris dienen, voor zover noodzakelijk:

- a) te kiezen voor 'artikel 32, tweede lid, van de Archiefwet' in de aanhef;
- b) het facultatieve eerste lid in artikel 2 (artikel I, onderdeel A, van het model raadsbesluit) niet over te nemen en het tweede en derde lid van dit artikel te nummeren als eerste en tweede lid, alsmede te verwijzen naar 'eerste lid' in de tweede alinea en 'tweede lid' in de laatste alinea van de artikelsgewijze toelichting bij artikel 2, daar waar nu verwezen wordt naar 'tweede lid', onderscheidenlijk 'derde lid';
- c) te kiezen voor 'gemeentearchivaris' in artikel 2, opschrift en eerste en tweede lid, artikel 3, onder a en b, en artikel 4 (als er voor gekozen wordt dit artikel over te nemen) en op diverse plekken in de artikelsgewijze toelichting bij die artikelen;
- d) de facultatieve passage in de algemene toelichting over te nemen;
- e) de facultatieve passage in de eerste en derde alinea van de artikelsgewijze toelichting bij artikel 2 niet over te nemen.

Gemeenten die niet beschikken over een gediplomeerde gemeentearchivaris dienen:

- a) te kiezen voor 'artikel 149 van de Gemeentewet' in de aanhef;
- b) het facultatieve eerste lid bij artikel 2 (artikel I, onderdeel A, van het model raadsbesluit) over te nemen;
- c) te kiezen voor 'gemeentesecretaris' in artikel 2, opschrift en tweede en derde lid, artikel 3, onder a en b, en 4 (als er voor gekozen wordt dit artikel over te nemen) en op diverse plekken in de artikelsgewijze toelichting bij die artikelen;
- d) de facultatieve passage in de algemene toelichting niet over te nemen;
- e) de facultatieve passage in de eerste en derde alinea van de artikelsgewijze toelichting bij artikel 2 over te nemen.

Gemeenten die het facultatieve artikel 4 over de beschikbaarstelling van gegevens voor verantwoording, toezicht en publicatie uit de VNG Model Archiefverordening 2017 hadden overgenomen, kunnen dit artikel laten vervallen in verband met het vervallen van de voorziening op Waarstaatjegemeente.nl. Hiertoe dient artikel I, onderdeel B, van het model raadsbesluit.

Gemeenten die het artikel niet in hun verordening hadden opgenomen, hoeven artikel I, onderdeel B, van het model raadsbesluit vanzelfsprekend niet over te nemen.

In de toelichting bij artikel 4 (nieuw) over het opnemen van archieven van particulieren in de archiefbewaarplaats is verduidelijkt dat voor het beheer van archiefbescheiden voldoende middelen beschikbaar dienen te worden gesteld door burgemeester en wethouders binnen de begrotingskaders gesteld door de raad, behoudens gevallen waarin met eigenaren is overeengekomen dat het beheer van de archiefbescheiden op hun kosten plaatsvindt. Daarnaast zijn enkele redactionele wijzigingen ter verduidelijking doorgevoerd.

Dit artikel is als facultatief aangemerkt omdat het permanent bewaren en beheren van bescheiden van particulieren niet tot de gemeentelijke taken behoort die direct voortvloeien uit de Archiefwet. Gemeenten die deze mogelijkheid uitdrukkelijk willen openstellen, kunnen – voor zover zij dit niet reeds hebben gedaan – dit artikel overnemen. In dat geval dienen ook de facultatieve verwijzing naar artikel 149 van de Gemeentewet (in de aanhef van de verordening) en de facultatieve zinsneden in de tweede alinea van de artikelsgewijze toelichting bij artikel 2 overgenomen te worden.

In de algemene toelichting is onder het kopje 'Raadplegen archiefbescheiden, opmaken afschriften, bewerkingen e.d.' voor de tarieven de optie toegevoegd om te verwijzen naar de tarieven van het Rijk gehanteerd door het Regionaal Historisch Centrum (RHC). Dit is uitsluitend van belang voor gemeenten die één van de 11 RHC's waarbij het Rijk deelneemt in de gemeenschappelijke regeling, als archiefbewaarplaats hebben aangewezen.

Met vriendelijke groet,

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

P.W. Jeroense
Plaatsvervangend algemeen directeur